

Genç Gazeteciler ve Bağımsız Medya Projesi, Telifli Haber ve Yayın Rehberi

Gazeteciler Cemiyeti'nin Hollanda Büyükelçiliği MATRA Programı desteği ile yürütmekte olduğu "Genç Gazeteciler ve Bağımsız Medya Projesi;" serbest çalışan genç gazetecilerin mesleki becerilerini geliştirmeyi hedeflemektedir. Proje; medya üretim ve tüketim pratiklerinin dijital dönüşmeye başladığı yeni medya ortamında genç gazetecilere, mesleklerini bu ortamda devam ettirmeye katkı sağlayacak mecra ve araçlar hakkında bilgi sahibi olma, pratik yapma ve telif karışlığında haber ile yayın üretme olanağı sunmaktadır.

Başvuru Sahibi Kriterleri

- Fiil ehliyetine sahip,
 - 35 yaşından küçük,
 - Daha önce gazetecilik mesleğini icra etmiş (mesleki tecrübesi olmayan kişiler için İletişim Fakültesi mezunu olma şartı aranmaktadır) ve başvuru yaptığı sırada bir medya kuruluşunda süreli veya süresiz sözleşmesi olmayan¹, serbest çalışan gazeteciler,
 - Türkiye'de ikamet eden gerçek kişiler
- başvuru yapabilir.**

Başvuru Süreci

Yukarıda belirtilen başvuru sahibi kriterlerini karşılayan gazeteciler, eğitimlere başvuru yapabilir ve kabul edilen katılımcılar telifli haber desteğinden yararlanabilirler. Eğitim duyuruları web sitemiz üzerinden yapılacak olup, detaylar duyuruda paylaşılacaktır.

Proje başvurusu kabul edilen gazetecilerin, telifli haber / yayın başvurusunda bulunabilmeleri için; Genç Gazeteciler ve Bağımsız Medya Projesi kapsamında yürütülen eğitim ve söyleşi programlarına %80 oranın katılım sağlamış olması beklenmektedir. Devam zorunluluğunu ve başvuru sahibi kriterlerini karşılayan gazeteciler, haber/içerik önerilerinin yer aldığı başvuru formlarını e-posta yoluyla (basvuru@gc-tr.org) proje ekibine iletebilirler.

Proje kapsamında eğitim ve söyleşilerle katılmak ve daha sonrasında haber üretmek üzere seçilen gazetecilerin; podcast, sosyal platformlarda canlı yayın, röportaj ve araştırma dosyası olmak üzere katıldığı ilgili eğitime göre en az 1 haber / yayın üretmesi beklenmektedir. Başvuru sahipleri dilerlerse katıldıkları eğitime uygun olarak birden fazla haber ya da yayın hazırlayabilirler ancak, her eğitim kategorisinde başvuru sahiplerine yalnızca 1 haber / yayın için telif ücreti ödenecektir.

Proje kapsamında telifli eğitim ve söyleşilere katılarak, sonrasında haber üretmek üzere seçilen gazetecilerden, takip ettikleri eğitim programına uygun olarak haber veya yayın üretmeleri beklenmektedir. Bir gazeteci sunulan beş eğitim programını da takip edebileceği gibi, yalnızca bir veya birkaç eğitim programı da takip edebilir, takip ettiği eğitime uygun olarak haber ya da yayın hazırlayabilir. **Başvuru sahibi gazetecilerden takip ettikleri tüm eğitimler için haber ya da yayın hazırlamaları beklenmektedir. Yalnızca bir eğitim programına katılan gazetecilerden, katıldığı eğitim programına uygun haber / yayın hazırlaması beklenir.**

Proje ekibi, belirli aralıklarla düzenlenen çevrim içi koordinasyon toplantılarında başvuru sahipleri ile görüşerek, işleyiş hakkında bilgi sahibi olacak ve gelen soruları yanıtlayacaktır.

¹ Başvuru sahiplerinin başvuru döneminde; herhangi bir medya, basın, yayın, film, prodüksiyon kuruluşunda belirli veya belirsiz süreli iş sözleşmesi olmaması gerekmektedir.

Asenkron eğitimlerin tamamlanması için 2 Hafta süre verilecektir. Sonrasında ön başvuru formu ve haber / yayın önerisi proje ekibine sunulacaktır. Ön başvurusu kabul edilen başvuru sahiplerinin, haber veya yayını hazırlayarak Proje ekibine iletmeleri için 2 hafta süre tanınacaktır. Eğitimin tamamlanması ve haber ya da yayının hazırlanması için her eğitime 5 hafta süre verilecektir. İlgili eğitime göre detaylar web sitemizde duyurulacaktır.

Başvuru sahiplerinden öncelikle hangi mecrada ve hangi konuda çalışacaklarını bildiren ön başvuru formunu doldurmaları beklenmektedir. Ön başvuru formunda, kişisel bilgilerin yanı sıra yapılacak haber veya yayın için bir konu önerisi beklenmektedir. Öneri proje ekibi tarafından değerlendirilir, öneri onaylanabilir, reddedilebilir veya revizyon talep edilerek geri çekilebilir.²

Önerisi kabul edilen başvuru sahiplerinden haber veya yayını tamamlayarak Proje ekibine iletmeleri beklenir. Önerisi kabul edilen başvuru sahiplerinden haber veya yayını tamamlayarak Proje ekibine iletmeleri beklenir. Podcast ve canlı yayın dosyaları mp3,mp4,.wav,.aif,.avi formatında; röportaj, haber, araştırma dosyası ve vaka raporları Word dosyasında hazırlanmalıdır.

Hazırlanan yayın veya haberin, Avrupa Basın Özgürlüğü Bildirgesi maddeleri ile Gazeteciler Cemiyeti Ulusal Komitesinin Yayın İlkeleri'ne uyması gerekmektedir. Söz konusu Bildirgenin maddeleri ile Yayın İlkelerine bu rehberin son sayfasında yer verilmiştir. Yayın veya haber söz konusu madde ve ilkelere uymadığı takdirde, reddedilebilir, yayın veya haber içeriğinde revizyon talep edilebilir. Revizyonun mümkün olmadığı durumlarda Proje ekibi yayını reddetme ve telif ödememe hakkına sahiptir. Yayın veya haberi reddedilen başvuru sahibi, proje takvimi el verdiği sürece yeni başvuru yapabilir.

Uygun Konu ve Temalar

- Basın ve ifade özgürlüğüne katkı sunan çalışmalar,
- Gazetecilerin ve medya sektörünün sorunlarını temel alan çalışmalar,
- Dezavantajlı grupların sorunlarına, bu grupların medyada temsiline odaklanan çalışmalar,
- Hak savunuculuğu faaliyetleri ile hak savunuculuğu yapan kişi ve kurumlar hakkında çalışmalar,
- Toplumsal cinsiyet ve medya üzerine çalışmalar.

Uygun konu ve temalar, yukarıda belirtilenler ile sınırlı değildir. Bu konular Projenin hedefleriyle doğrudan örtüşen öncelikli çalışma alanlarıdır. Bu konular dışında sunulan konular da değerlendirmeye alınacaktır.

Yapılacak çalışmalarda; seçilen konu üzerinde uzmanlaşmış akademisyenler, alanda faaliyet gösteren meslek örgütleri, dayanışma platformları veya sivil toplum örgütü temsilcilerinin görüşlerine başvurulabilir. Seçilen konu hakkında, alanda yetkin kurum, dernek veya kişilerin yazdığı raporlardan yararlanılabilir. Özellikle haber, röportaj, araştırma dosyası ve vaka çalışmalarında uzman görüşlerine, verilere ve rapor çıktıklarına yer verilmesi beklenmektedir. Podcast ve canlı yayınlarda ise seçilen konuda uzman kişilerin katılımıyla yayın yapılması gerekmektedir.

² Gazeteciler Cemiyeti; sunulan haber veya yayın önerisinde revizyon talep etme veya öneriyi reddetme hakkında sahiptir. Başvurusu reddedilen gazeteciye, Proje takviminin el verdiği koşullarda, aynı mecrada yeni haber/yayın önerisi sunma hakkı tanınacaktır.

Telif Desteği Verilecek Format ve Mecralar

Proje kapsamında telif karşılığında haber/yayın yapılabilecekler format ve mecralar aşağıda belirtilmiştir.

- Podcast,
 - Sosyal medya platformlarında canlı yayın,
 - Röportaj/haber ve
 - Araştırma dosyası / vaka çalışması raporları
-
- Podcast yayınları en az 30 en çok 1 saat olacak şekilde planlanmalıdır.
 - Sosyal medya platformlarında canlı yayın en az 30 en çok 45 dakika olacak şekilde planlanmalıdır.
 - Röportaj ve haberler boşluksuz 2 bin-4 bin vuruş aralığında yazılmalıdır.
 - Araştırma dosyası ve vaka çalışması raporları boşluksuz 4 bin vuruştan az olmayacak şekilde en çok boşluksuz 7 bin vuruş olarak yazılmalıdır.

Telif cretleri ve Yayın Süreci Hakkında

- **1 bölüm podcast telif creti: brüt 500 Türk lirası**
- **1 bölüm sosyal medya canlı yayını telif creti: brüt 500 Türk lirası**
- **1 Röportaj veya haber telif creti: brüt 500 Türk lirası**
- **1 Araştırma dosyası ve vaka çalışması raporu: brüt 750 Türk lirası**

Proje kapsamında hazırlanmış olan röportaj haber ve araştırma dosyaları Gazeteciler Cemiyeti'ne ait yayınlarda yayınlanabilecektir. Podcast ve canlı yayın içerikleri ise Gazeteciler Cemiyetine ait görsel/işitsel platformlarda yayınlanabilecektir.

Proje kapsamında üretilen haber ve yayınlar, yürütülecek sosyal medya kampanyası ile Gazeteciler Cemiyeti sosyal medya hesaplarından yaygınlaştırılacaktır.

Tamamlanan haber veya yayın için başvuru sahiplerinin, kendilerine Proje ekibi tarafından iletilecek Telif Sözleşmesini imzalamaları gerekmektedir. Telif sözleşmesinin imzalanmasının ardından telif creti, başvuru sahibinin belirtmiş olduğu Türk lirası hesabına ödenecektir.

Avrupa Basın Özgürlüğü Bildirgesi

1. Basın özgürlüğü demokratik bir toplum için şarttır. Basın özgürlüğünü desteklemek ve korumak, çeşitliliğine, siyasi, sosyal ve kültürel misyonlarına saygı göstermek her hükümetin görevidir.
2. Sansüre müsaade edilemez. Tüm basın unsurlarındaki bağımsız gazetecilik, baskı ve zulümden, hükümetlerin siyasi ve düzenleyici müdahalelerinden özgürdür. Basın ve çevrimiçi medya, devlet lisansına tabi olamaz.
3. Gazetecilerin ve basın mensuplarının bilgi toplama ve yayma hakkı tehdit edilemez, sınırlandırılmaz veya cezaya tabi tutulamaz.
4. Gazetecilik kaynaklarının korunması kesin surette desteklenir. Haber merkezlerinin, özel odaların ve gazetecilerin bilgisayarlarının, bilgilerin kaynaklarını teşhis etmek veya yayıncı mahremiyetini ihlal etmek amacıyla gözetilmesi ve elektronik olarak gizlice dinlenmesi kesinlikle kabul edilemez.
5. Basın unsurları görevlerini yerine getirirken, yasalar ve yetkililer tarafından tam anlamıyla korunmalarının teminatı tüm devletler tarafından sağlanmalıdır. Bu, gazetecileri ve çalışanlarını özellikle tacizden ve/veya fiziksel saldırıdan korumak için geçerlidir. Bu hakları ihlal etmeye yönelik tehditler veya bu hakların ihlali, yargı gücü tarafından dikkatlice incelenmeli ve cezalandırılmalıdır.
6. Basının ekonomik geçim kaynakları devlet tarafından, ya da devlet himayesindeki kurumlar tarafından tehlikeye atılamaz. Ekonomik yaptırım tehditleri de kabul edilemez. Özel sektör şirketleri, medyanın gazetecilik özgürlüğüne saygı duymak zorundadır. Bu şirketler, basın içeriğine baskı kuramaz veya basın içeriğine ticari içerik karıştırmaya teşebbüs edemezler.
7. Devlet veya devlet kontrolündeki kurumlar, basının ve gazetecilerin bilgiye erişim özgürlüğünü engelleyemezler. Bu kurumlar, onların bilgi sağlama görevlerini desteklemekle yükümlüdürler.
8. Basın ve gazetecilerin, yurtdışı kaynaklı olanlar da dahil olmak üzere, tüm haber ve bilgi kaynaklarına engelsiz erişim hakkı vardır. Yabancı gazetecilere, muhabirlik yapabilmeleri için vize, akreditasyon ve diğer gerekli belgeler vakit kaybetmeksizin sağlanmalıdır.
9. Her ülkenin vatandaşlarının ulusal ve dış kaynaklara ve bilgilere erişim sağlayabilmesi hakkıdır.
10. Hükümet, gazetecilik mesleğine girişi kısıtlayamaz.

Ulusal Komite Yayın İlkeleri

1. Düşünce, vicdan ve ifade özgürlüğünü sınırlayıcı yayın yapılamaz. Genel ahlaka ve ailenin korunması ile toplumun millî ve manevî değerlerine aykırı olmama ilkelerine azami özen gösterilmelidir.
2. Nefret söylemine yer verilemez, kimsenin ırkı, cinsiyeti, yaşı, sağlığı, bedensel özürlü, sosyal düzeyi ve dini inançları nedeniyle ayrıma, ötekileştirmeye, farklı muameleye izin verilemez.
3. Yayınlarda her türlü şiddet, zorbalık, terör ve benzeri kanun dışı davranışlar özendirilemez, övülemez, savunulamaz.
4. Kişileri ve kuruluşları, eleştiri sınırlarının ötesinde küçük düşüren, aşağılayan veya iftira niteliği taşıyan ifadelerle yayınlarda asla yer alamaz.
5. Özel yaşama saygı gösterilir, kamu çıkarlarının gerektirdiği durumlar dışında, yayın konusu yapılmasına izin verilmez.
6. Haberlerde kişisel değerlendirmelere ve yorumlara yer verilmez.
7. Haber ve araştırmalarda meslek etik ilkeleri çerçevesinde gerekli araştırma yapılır. Karşı görüş alınmadan, soruşturmacı gazetecilik ilkelerine uyulmadan hazırlanacak yazılara yer verilmez.
8. Gazeteciye kaynağı sorulamaz.
9. Suçlu olduğu yargı kararıyla belirlenmedikçe hiç kimse "suçlu" ilan edilemez.
10. İlan ve reklam malzemesi haber şeklinde yayınlanamaz.